

Hazael González

Ja fa vint-i-dos anys que els seus batecs es varen apagar, però mai, mai podrem dir el mateix dels seus compassos: Nino Rota, italià americanitzat i company d'aventures de Federico Fellini o Luchino Visconti, se'n n'anava un 10 d'abril de l'any 1976, als 67 anys, i amb ell se'n anaven moltes sensacions i records, records fins i tot per als qui som tan joves que no hauríem pogut conèixer-lo en vida. *Il maestro é morto...*

Rota va ser un compositor italià, no ho va poder amagar mai i tampoc ho pretenia: n'hi va haver qui el va considerar la mateixa essència de la música italiana, i no va dubtar a demostrar-ho amb múltiples referències a les composicions populars i populistes. Des de les rels del

Amarcord

Neorealisme (és seva la imprescindible *Rocco y sus hermanos -Rocco e i suoi fratelli*, Luchino Visconti 1960), les col·laboracions amb reconeguts mestres d'aquest corrent populista com Angelo Francesco Lavagnino a *Mambo* (1954), o trenant una unió molt més pròspera que no pogués imaginar mai ningú amb Federico Fellini des del seu segon film *El jeque blanco (Lo Scicco Bianco)*, 1952). Des d'aleshores, mestre Rota (amb Fellini o sense ell) ens regalarà vertaderes muntanyes d'inoblidables moments: ¿qui es resistia a la dolça combinació d'*Amarcord* (Federico Fellini, 1973), la banda sonora del qual consistia en un embolcallador tema d'amor que ens feia somiar amb *maggioratas* mentre ballàvem amb les fulles bressolades pel vent i tocàvem violins imaginaris, i alhora botàvem al so d'alegres flautins melodies populars i contagiosament espurnejants? ¿I els valsos que tan bé marcava Burt Lancaster, un noble ja en decadència que demostrava els seus dots a caduques festes mentre ell mateix es qualificava com *El Gatopardo (Il Gattopardo)*,

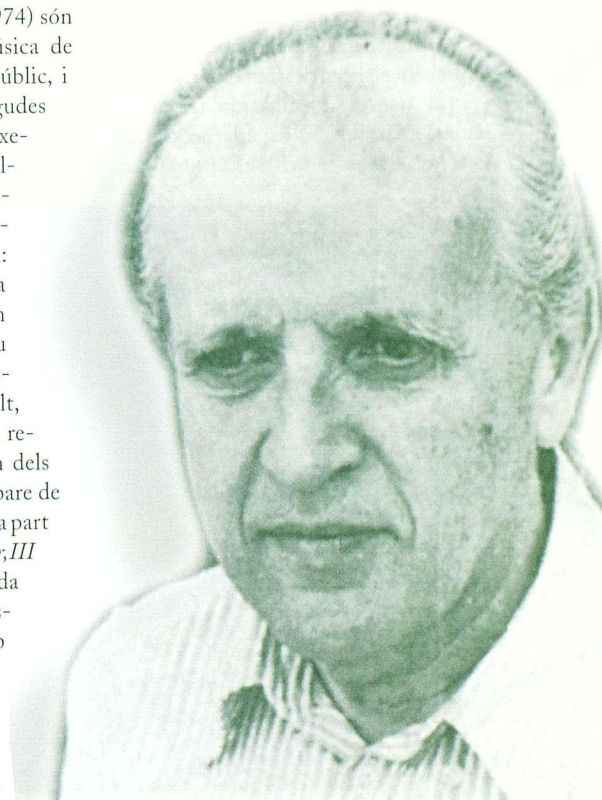

El gatopardo

Luchino Visconti, 1963)? ¿O a la decadència feta art i acompanyant les pomes que el bell Marcello llançava des de l'interior d'un coixí de la decrepita *jet set* romana a la perfecta *La Dolce Vita* (Fellini, 1959)? I sobretot, sobre totes les coses del món aquest botó d'una constel·lació feta amb notes musicals, Marlon Brando amb veu cansada, un italià que s'ha de refer a sí mateix a Amèrica amb el rostre del sempre increïble Robert DeNiro, don Vito Corleone, *il Padrino*, acompanyat per aquell vals que fins i tot els més allunyats de la música de cine saben taral·lejar... Aquell vals? Només un? Potser sigui una mica exagerat dir-ho, però les composicions de Nino Rota per a *El Padrino, I i II (The Godfather, I i II*, Francis Ford Coppola 1972 i 1974) són probablement les peces de música de cine més conegudes del gran públic, i el que és més important, conegudes i preades per complet: si algú executa unes poques notes de qualsevol dels temes que la componen, tothom la identificarà immediatament. Una anècdota real: no puc reprimir la rialla quan una parella escoltava embadalida un acordionista al carrer i ell li diu a ella "aquesta composició clàssica sempre m'ha agradat molt, crec que és d'Strauss", quan en realitat sonava un fragment d'un dels populars valsos de Rota... Son pare de Coppola ho sabia, per a la tercera part (*El Padrino III -The Godfather, III* 1990) ell va compondre la banda sonora, però no va poder prescindir dels temes de Rota de cap de les maneres: no ho hauria pogut fer ningú...

I a hores d'ara, en un nou segle en què tothom sembla estar

de tornada de tot, les melodies de Rota segueixen sonant una vegada i una altra dins els nostres caps, i acompanyant els nostres somnis més bojors, que de vegades s'assemblen als de Fellini, o els de Fellini als nostres, i nosaltres som senzillament humans que caminam sota la pluja amb valsos a les orelles després d'haver-nos submergit en una sala fosca... I quin és el secret? No ho sé, però crec que per a un home que va compondre i va estrenar (amb èxit) la seva primera òpera als onze anys, i del qual Fellini deia que creava poesia al seu entorn, no devia ser difícil. Al cap i a la fi, els genis sempre són genis... ■

Nino Rota